

Sygn. akt V CSK 103/15

POSTANOWIENIE

Dnia 7 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku K. K.
przy uczestnictwie J. K.
o umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 maja 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika
od postanowienia Sądu Okręgowego w Katowicach
z dnia 15 października 2014 r., sygn. akt XVII RCa 99/14,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 3 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy w Tychach orzekł o umieszczeniu uczestnika J.K. w szpitalu psychiatrycznym bez jego zgody po ustaleniu, że uczestnik cierpi na zespół paranoidalny, nie chce zażywać leków i nie wyraża zgody na leczenie. Był skazany za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., nadal jest agresywny w stosunku do członków rodziny, a brak leczenia spowoduje u niego znaczne pogorszenie stanu zdrowia. Apelację uczestnika od tego postanowienia oddalił Sąd Okręgowy w Katowicach orzeczeniem z dnia 15 października 2014 r. Sąd ten podzielił ustalenia i motywy rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji, a odnosząc się do zarzutów apelacji wskazał, że stan zdrowia uczestnika został ustalony w toku niniejszej sprawy w wyniku badania uczestnika przez trzech lekarzy specjalistów psychiatrów, ustalenia poczynione na potrzeby sprawy karnej w przeszłości (3 lata wcześniej) nie mogą podważyć prawidłowości ocen dokonanych aktualnie.

Uczestnik zaskarżył postanowienie Sądu drugiej instancji skargą kasacyjną, w której zarzucił błędna wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 12, art. 23, art. 24, art. 29 i art. 30 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (jedn. tekst: Dz.U. z 2011 r., Nr 231, poz. 1375 ze zm.) oraz uchybienie art. 278, 279 i 286 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uczestnik wskazał, że „utrzymanie w mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Tychach i Sądu Okręgowego w Katowicach stanowi rażące naruszenie prawa uczestnika postępowania a zwłaszcza narusza jego interesy osobiste, przedkładając interesy wnioskodawczyni, która jak wynika z materiału dowodowego ma wrogi stosunek do uczestnika, nadto utrzymanie w mocy zaskarżonych postanowień narusza wymogi wskazane w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego, która to chroni interes uczestnika postępowania poprzez wymogi w niej wskazane a zwłaszcza konieczność badań przy pomocy placówek zdrowia psychicznego w ramach publicznej służby zdrowia, obowiązek precyzyjnego wskazania na czym polega zagrożenie, konieczność posiłkowania się w badaniu osobą drugiego lekarza lub psychologa”. Zdaniem skarżącego za przyjęciem jego skargi przemawia orzecznictwo Sądu Najwyższego oraz szczegółowe uzasadnienie podstaw skargi.

Tak sformułowany wniosek nie precyzuje wprost wskazanej przez skarżącego przesłanki przyjęcia jego skargi kasacyjnej do rozpoznania, jednak przedstawiona argumentacja i odwołanie do podstaw kasacyjnych wskazuje, że uczestnik uważa swoją skargę za oczywiście uzasadnioną.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do wykazania tej wadliwości. Oczywiście naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby badania szczegółów czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12,

Lex nr 1232793). Tego rodzaju argumentów, przekonujących z narzucającą się siłą, że skarga rokuje duże szanse na jej uwzględnienie, uczestnik nie przytoczył. Nie można uznać, że zaskarżone orzeczenie wydane zostało z naruszeniem prawa i to o charakterze rażącym. Sądy obu instancji wyjaśniły przesłanki faktyczne i prawne rozstrzygnięcia. Sąd odwoławczy zaakceptował ustalenia i rozumowanie Sądu Rejonowego i omówił zarzuty apelacyjne, a jego argumentacja nie dowodzi uchybień dostrzegalnych natychmiast i jednoznacznie wskazujących na wadliwość przyjętego rozstrzygnięcia. W konsekwencji nie zachodzi przesłanka, którą uczestnik uzasadnia swój wniosek o rozpatrzenie skargi kasacyjnej.

Okoliczności sprawy nie wskazują także na występowanie innych przesłanek z art. 398⁹ § 1 k.p.c., wobec czego należało odmówić przyjęcia skargi do merytorycznego rozpatrzenia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).